

EESTI SÜNNITOETAJATE ÜHENDUSE EETIKAKOODEKS

ESÜ (Eesti Sünnitoetajate Ühenduse) eesmärgiks on peredele pakutava rasedus- ja sünnitusaegse ning sünnitusjärgse toetuse edendamine. See saab toimuda läbi avalikkuse teavitamise sünnitoetajate tegevusest, sünnitoetajate harimise ning otstarbeka rakendamise.

Lähtudes naiste toetamisest, kui ühest oma põhieesmärgist ja suunates tähelepanu sünnitoetajatele, on (ESÜ) välja töötanud eetikakoodeksi suunamaks sünnitoetajate tegevust, koolitust ja praktikat.

Koodeksis taotletakse kõigile ühiskonna liikmetele võrdselt õiglust ja tervisehooldust, mis tugineks vastastikusel austusel, usaldusel ja väärikusel.

Eetikakoodeks aitab meil tegutseda ühtselt, olles selgelt määratlenud sünnitoetajate eetilise vastutuse klientide, kolleegide, sünnitoetaja ameti ja ühiskonna ees. See nõuab sünnitoetajalt isikliku aususe, erialase pädevuse ja tegevuse kõrge taseme hoidmist.

Koodeks on kinnitatud

I. SUHTED SÜNNITOETUSES

- Sünnitoetajad austavad oma kliendi õigust informeeritud valikule ja edendavad kliendi arusaama, et tehtud valiku tagajärgede eest vastutab klient.
- Sünnitoetajad töötavad peredega, toetades nende õigust aktiivsele osalusele peret puudutavates otsustes.
- Sünnitoetaja on valmis kuulama naise/pere vajadusi ning murekohti, mis mõjutavad nende füüsilist ja vaimset tervist, pakkudes seejuures abi vastavalt enda pädevusele ja võimalustele.
- Sünnitoetajad austavad kliendi privaatsust ja käsitlevad kogu neile antud informatsiooni vastavalt kehtivale isikuandmete kaitse seadusele.
- Sünnitoetajad toetavad teineteist erialases tegevuses.
- Sünnitoetajad teevad koostööd teiste tervishoiualade esindajatega, vajadusel konsulteerides või klienti edasi suunates juhtudel, kus kliendi hooldusvajadused on väljaspool sünnitoetaja kompetentsi.
- Sünnitoetajad on avatud koostööks ämmaemandate, naistearstide ja teiste tervishoiutöötajatega.

II SÜNNITOETUSE PRAKTIKA

- **ESÜ sünnitoetaja tohib tegutseda ainult peale koolituse läbimist, kus on omandatud sünnitoetuseks vajalikud teadmised ja oskused.**
- Sünnitoetajad arendavad aktiivselt oma individuaalseid, vaimseid ja erialaseid võimeid, kuuluvad erialaga seotud organisatsioonidesse ning edendavad koostööd teiste sünnitusabi spetsialistidega kogu professionaalse tegevuse vältel, kasutades oma teadmisi ja oskusi töös.
- Sünnitoetajad kasutavad erialaseid teadmisi, et toetada naist ja peret nende valitud tingimustes.
- Sünnitoetajad hoolitsevad lapseootel, sünnitusel oleva ja sünnitusjärgsete naiste ja perede eest, suhtudes lugupidavalt kultuurilistesse eripäradesse.
- Sünnitoetajad julgustavad perede realistlikke ootusi seoses raseduse, sünnituse ja sünnitusjärgse ajaga, püüeldes selle poole, et naise ja teiste pereliikmete tervis ei saaks antud perioodi käigus kahju.
- Sünnitoetajad toetavad naisi ja peresid emotsionaalselt, informatiivselt ja praktiliselt **raseduse ajal**. Selleks võivad nad pakkuda naisele/perele individuaalseid kohtumisi, telefoni või videokonsultatsioone ja/või sünnituseks ettevalmistavaid grupitunde, mis aitavad rasedusega kohaneda ning sünnituseks valmistuda.
- Sünnitoetajad toetavad naisi ja peresid emotsionaalselt, informatiivselt ja praktiliselt **sünnitusel**. Selleks **sõlmib sünnitoetaja eelnevalt perega kokkulepped ning tegutseb ema/isa selgesõnaliste soovide alusel**. Sünnitoetaja pakub emale/isale empaatilist toetust ja kohalolu, julgustavat ja abistavat hoolitsust, olenemata naise valikust kus ja kuidas sünnitada. **Ta on kohal ema/isa selgesõnalisel palvel**. Sünnitoetaja toetab tervet perekonda, aidates sünnitaja partneril/tugiisikul leida oma roll sünnitusel. Sünnitoetaja liitub sünnitusega ning lahkub sünnituselt vastavalt pere soovidele ning vajadustele. Sünnitaja palvel võib sünnitoetaja pakkuda abi verbaalse või vaikiva toetusega, hingamise ja asenditega, hääle kasutamise, keskendumise, visualiseerimise, lõdvestustehnikatega või muude omandatud oskustega. Sünnitoetaja on sünnituse ajal pidevalt kohal vastavalt naise ja pere vajadustele. Sünnitoetaja ei sekku sünnituse meditsiinilisse käiku ja suhtub lugupidavalt meditsiinitöötajatesse.

- Sünnitoetajad toetavad naisi ja peresid emotsionaalselt, informatiivselt ja praktiliselt **sünnitusjärgsel ajal**. Selleks pakub sünnitoetaja mittemeditsiinilist abi, mis põhineb kokkuleppel lapsevanemate ja sünnitoetaja vahel. Sünnitoetaja võib **pakkuda sünnitusjärgseid individuaalseid kohtumisi või gruppitunde** sünnitusjärgse taastumise, pereks kasvamise, lapsehoolduse jms teemadel.

III SÜNNITOETAJATE ERIALANE VASTUTUS

- **Sünnitoetaja ei vii läbi meditsiinilisi protseduure.**
- Sünnitoetajad võivad keelduda toimingust, mis on neile eetilisel vastuvõetamatud, suunates neid edasi vastava eriala spetsialisti poole.
- Sünnitoetaja teab oma piire ning otsib professionaalset ja/või emotsionaalset tuge, kui ta ise kogeb rõhuvat olukorda. ESÜ teeb oma parima, et teda aidata, ja annab märku, kui sünnitoetaja vajab psühholoogilist abi. Lisaks pakutakse ESÜ-i liikmetele võimalust osaleda supervisiooni ja kovisiooni gruppides.
- Aktiivselt peresid toetaval sünnitoetajal on kohustus käia vähemalt korra aastas Ühingu korraldatud või personaalsel supervisioonil.
- Sünnitoetajad osalevad tervishoiupoliitika arenduses.
- Tasu kindlaks määrates peab sünnitoetaja tagama, et see on õiglane, mõistlik, kaalutletud ja proportsionaalne osutatud teenustega. Sünnitoetaja peab kliendile teatama selgelt oma tasu suuruse ja kirjeldama osutatavat teenust, maksmise tingimusi ja raha tagastamise tingimusi.
- Sünnitoetajad hoiavad saladuses klienti puudutavat informatsiooni, kaitstes igäühe õigust privaatsusele ning väljastavad infot vastavalt seaduses sätestatud nõuete alusel.

IV TEADMISTE JA PRAKTIKA ARENDAMINE SÜNNITOETUSES

- ESÜ sünnitoetaja kohustub jätkama enesetäiendamist. Ta jätkab oma pädevuste laiendamist, et veel paremini hoolitseda ema ja pere vajaduste eest.
- Sünnitoetajad tagavad, et erialased teadmised ja praktikad toetavad naiste isikuõigusi ning edendavad perede tervislikku toimimist.

- Sünnitoetajad aitavad vastavalt enda võimetele arendada ja levitada erialaseid teadmisi ning kogu valdkonda. Näiteks: korraldades koolitusi, seminare, töötubasid, kirjutades asjakohaseid ja teaduspõhiste allikatele tuginevaid artikleid artikleid või kogudes adekvaatset statistikat.
- Sünnitoetajad osalevad doula-õpilaste ja teiste Ühenduse liikmete koolitamisel ning koostööprojektides teiste tervishoiu organisatsioonidega.

Iga sünnitoetaja, kes sellele eetikakoodeksile alla kirjutab, kohustub seda austama ning vastavalt tegutsema.